

aarlige Tilskud til Theatret skulde indskrænktes til en for visse Aar fastsat Sum, medens alle andre Krav bortfaldt. Det er det Maal, som Folkethinget dengang tilstræbte, og det er det Maal, som Commissionen endnu har vedkjendt sig, men det har glædet mig, at den ærede Ordfører har erklæret, at dette Formaal ikke naaes ved Regjeringens Forslag, men at Pengeansvaret ifølge det vedbliver at hvile paa Statskassen saaledes, at vi skulle afholde ethvert Efterkrav, der kan komme paa Grund af, at Theatret har faaet Understud. Vi have jo f. Ex. forleden hørt den ærede Minister udvikle, hvor overordentlig misligt det var med Theatrets Drift, idet f. Ex. en Snue hos de bedste Skuespillere eller en smitsom Sygdom her i Byen kunde i høi Grad lamme Indtægterne og bidrage til at forøge Byrden for Statskassen, og vi have hørt tidligere Ministre fremhæve, hvorledes fremmede Dandsrinder eller Sangerinder kunde have en lignende Indflydelse paa Theatret. Vi have jo ogsaa selv erfaret, hvorledes Krig, Landesorg og Sligt kunde i høi Grad formindfke Theatrets Indtægter, og hvorledes der paa mange andre Maader kunde komme Krav til os saaledes, at det Tilskud, som vi havde haabet skulde blive fast, ingenlunde er blevet det højeste, men derimod er blevet det mindste og efterfulgt af en Mængde Efterkrav. Dette har været Tilfældet tidligere, og det vil ikke mindre blive Tilfældet efter Regjeringsforslaget, thi Forholdet mellem Theatret og Statskassen vil derved snarere blive endnu inderligere, end det for Tiden er, idet det bliver faaet fast ved en Lovgivningsact, at det skal drives som Statstheater, og idet Tilskudet dertil fastsættes for 10 Aar, uden at det staaer i vor Magt i disse 10 Aar at nedsætte det. Det troer jeg altsaa, man maa være enig om, at Regjeringens Forslag ikke har sikret os mod saadanne Efterkrav udover dette ene faste Tilskud, som er bestemt til 50,000 Rd. Derimod har vort Forslag i den Henseende idetmindste det Fortrin, at det lægger det hele Pengeansvar over paa den enkelte Directeur, Entrepreneur, eller hvad man nu vil kalde ham, og dem, der staae bagved ham, hvis han repræsenterer flere. Dette er et unegteligt Fortrin, thi det

er jo klart, at Staten er istand til at sige til Entreprenuren: Ethvert Pengeansvar, som kan følge af hele denne Entreprise, hører alene paa Dig, det have vi ikke videre med at gjøre, naar vi give det bestemte Tilskud, Du skal have. Vi have jo seet, at man i andre Lande kunde sætte meget strenge Bestemmelser i den Retning, hvorved Statskassen fuldstændig sikrede sig, og der kunde alligevel findes dem, som vilde gaae ind derpaa. Nu siger den ærede Ordfører: Ja, det er ganske vist, at saadanne Mænd kunne findes, men de ville beregne sig den hele Risiko, som de løbe, og den vil blive meget dyr for os. Ja, det er jo naturligt, haade at de ville beregne sig deres Risiko, og at de ville have en rimelig Udbytte til Fortjeneste, om der endog i dette Forhold maaskee dog kunde være dem, der gjorde Noget af Interesse for, at denne Kunst og i det Hele denne aandelige Side af Livet kunde fremmes. Antage vi altsaa, at Vedkommende fremfor Alt ville see paa deres Pengefordeel, saa er den Indvending, som her gjøres, slet ikke Andet end den selvsamme, der møder, hvergang man vil, at Staten skal give slip paa nogen af de forskjellige Virksomheder, som den før har øvet, og som den har foretrukket at overgive til den private Industri. Overalt kan man sige, at Staten altsaa maatte kunne drive noget Saadant billigere, men desuagtet viser det sig i alle Tilfælde, at Private ikke alene have kunnet drive det i og for sig billigere, men endog have kunnet faae den Fordeel, de maatte beregne sig for deres Virksomhed. Nu er det jo vistnok ogsaa saaledes, at vort Land er ikke i den Henseende saa vidt fremmet som andre, at her er ikke Foretagelsesaanden saa stærkt udviklet som andetsteds, men en af Grundene til, at dette ikke er Tilfældet, er netop den, at Staten hidtil altfor meget har holdt Folk i en Amyndighedstilstand, altfor meget har taget Styrelsen og Ledelsen af alle vigtigere Formaal i sin Haand. Ville vi i den Henseende gaae bedre Tider imøde, saa er der ikke Andet for, end at vi virkelig maae gaae fremad og vove Noget i Begyndelsen, i det Haab, at der efterhaanden vil udvikle sig den Aand, som nu for Tiden savnes. En Begyndelse er jo dog ogsaa skeet i flere Retninger, og man maa